

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – MAI 2014

Ședința din ziua de 16 mai 2014

(continuarea ședinței din 15 mai 2014)

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Aducerea la cunoștință, de către domnul Președinte al Parlamentului Igor Corman, a propunerii înaintate de câțiva deputați și de câteva fracțiuni privind transferul pentru următoarea ședință a proiectelor: nr.525 (lectura a doua), nr.534 (lectura a doua), nr.123 (lectura a doua), nr.451 (lectura a doua, finală). Aprobarea acestei propuneri.

2. Declarația domnului deputat Valeriu Ghilețchi.

3. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.04.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Bună dimineața, domnilor deputați.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați.

Nu s-au înregistrat deputații ...

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog un pic mai tare, domnule Ganaciuc.

Domnul Maxim Ganaciuc:

Nu s-au înregistrat deputații ...

Domnul Igor Corman:

Încă o dată. Să aud câți sînt în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc:

Da, s-au înregistrat 93 de deputați.

Nu s-au înregistrat deputații: Grișciuc Simion; Mocanu Gheorghe, Palihovici Liliana, Vreimea Igor – în delegație, Vieru Boris – din motive de sănătate; Agache Angel – cerere, Frumosu Elena, Ceban Ion.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Acum noi, de fapt, continuăm ședința de ieri. Am consultat cu câțiva colegi aici, câteva fracțiuni, deci este propunerea ca aceste patru subiecte, pe care noi le-am dezbătut ieri și urmează doar să le supunem votului, să le transferăm pentru următoarea ședință, pe care tot astăzi o vom începe, este vorba de cele patru subiecte, deci nr.525, nr.534, nr.123 și nr.451. Ele au fost discutate, urmează doar să fie votate.

Și eu supun votului această propunere: să le transferăm în următoarea ședință. Cine este pentru rog să voteze. Deci majoritatea colegilor au acceptat această propunere. Este una doar tehnică.

Dar ca să încheiem această ședință, fiindcă avem și Ora întrebărilor și câțiva colegi au rugat, ieri, deci să aibă posibilitatea să pună aceste întrebări, dacă doresc, și avem și o declarație.

Deci eu zic mai înți declarația, poate, să fie prezentată, s-a înscris domnul Ghilețchi, după care, dacă sînt întrebări, să le formulați, închidem ședința și deschidem următoarea ședință.

Domnule Ghilețchi,

Vă rog.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mult stimat domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi,

Ieri, 15 mai 2014, Republica Moldova a sărbătorit Ziua Familiei pentru a cincea oară, lucru posibil grație Hotărîrii Parlamentului nr.84 din 7 mai 2010, iar Comunitatea Internațională a celebrat anul acesta 20 de ani de la prima sărbătoare a familiei, lansată de către Organizația Națiunilor Unite.

Doresc, cu această ocazie, să adresez, de la această înaltă tribună, cele mai calde urări de sănătate tuturor familiilor din Republica Moldova. Să le doresc multă pace și dragoste, multe bucurii și binecuvîntări din partea lui Dumnezeu.

Genericul Zilei Familiei, propus de către Organizația Națiunilor Unite pentru anul 2014, este: „Famiile contează în procesul de atingere a obiectivelor de dezvoltare”. Iar Guvernul Republicii Moldova, în data de 11 mai, a organizat

acțiuni dedicate Zilei Internaționale a Familiei în Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt din capitală sub genericul „Moldova – familie puternică”.

Ori de câte ori sărbătorim o zi, noi atragem atenția asupra unor probleme sau a unor subiecte importante. În cazul de față, atenția noastră este îndreptată spre instituția familiei. Familia contează. Familia nu este cel mai important lucru, ci este tot ce avem mai scump.

Din păcate, ritmul agitat al vieții moderne, rolul individului devine tot mai dominant față de rolul colectivului. În această situație este inevitabil și faptul că individul tinde să umbrească familia și rolul acesteia.

Familia înseamnă, în primul rând, relații. Relațiile înseamnă dragoste și afecțiune, ajutor și recunoștință, respect și înțelegere, înseamnă a învăța și a ajuta, a împărtăși și a simți, a oferi și a primi, a avea încredere și a fi demn de încredere. Familie înseamnă să împărtășești bucurii și necazuri împreună, lucruri care ar fi lipsite de sens sau care nu ar putea fi purtate în singurătate.

Eroziunea valorilor familiei subminează demnitatea și durabilitatea unei națiuni. Evoluțiile sociale din ultimii ani scot în evidență efectele negative pe care le au pierderea legăturilor de familie asupra copiilor.

Astăzi, avem un număr tot mai mare de copii maltratați și abandonați. În cadrul studiului efectuat în 2012 de Ministerul Muncii și Protecției Sociale au fost evaluați 168 de mii, 168 81 de copii în dificultate din 65 de mii 534 de gospodării din Moldova. Dintre acești copii: 62 811, adică 37 la sută, sînt în dificultate din diverse motive, iar 105 mii 270 sînt copii cu un părinte sau ambii părinți sînt plecați peste hotare, ceea ce constituie peste 62 la sută.

La momentul vizitei asistentului social, 36 la sută dintre copii locuiau cu mama, 33 – cu ambii părinți și 7 – doar cu tata, ceilalți 22 dintre copii se aflau în grija bunelor, 17 – a fraților și surorilor cu vîrsta de peste 18 ani, unu – unchi, mătuși, persoană străină sau locuiau singuri – 3 la sută. E o dramă pentru Republica Moldova.

Pentru a susține și a întări instituția familiei, un grup de deputați a înregistrat, recent, o inițiativă legislativă privind bursa familiei. Un copil care crește într-o familie sănătoasă va deveni un cetățean bun. Fără îndoială, pentru a avea o Moldovă puternică, avem nevoie de familii puternice.

Ex-președintele Indiei Abdul Kalam spunea: „Ca o țară să fie liberă de corupție sînt trei membri - cheie ai societății care pot face diferența. Aceștia sînt: tata, mama și învățătorul”.

În încheiere, vreau să reiterez ceea ce am spus de fiecare dată cînd m-am referit la familie și anume: cred în viitorul familiei așa cum a conceput-o Dumnezeu, cred că familie naturală, sănătoasă este cheia unei societăți prospere și armonioase și este mediul ideal pentru creșterea și dezvoltarea fericită a copiilor noștri.

Așa cum spunea cineva: „O familie fericită este un rai mai devreme”. Fie ca familiile noastre să fie un colțisor de rai. Și să nu uităm: Dumnezeu iubește familia.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,
Acum întrebările.
Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Solicít ca, sãpãtmîna viitoare, deci joi, sã fie invitat ministrul sãnãtãții în legãturã cu concesiunea hemodializei. Fiindcã dupã pãrerea noastrã, acolo sînt încãlcãri grave. Deoarece este Directorul CNA, domnul Chetraru, rog sã se autosizeze. Și, joia viitoare, în plenul Parlamentului, domnul ministru sã vinã sã dea explicații pe acest motiv.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.
Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Am o întrebare cãtre domnul Secretar general al Guvernului Bodiú. Cãtre mine s-a adresat consilierul local, Consiliul comunal Cobusca Veche raionul Anenii Noi, cu întrebarea privind incompatibilitatea funcției de director la Întreprinderea municipalã „Apã-Canal” Cobusca Veche, ocupatã de Cristina Batîr, fiica primarului aceleiași localitãți Petru Begal.

Fãcînd interpelare cãtre Cancelaria de Stat a Guvernului privind incompatibilitatea funcției de director a Întreprinderii municipale, am primit rãspuns de la șeful Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat Cãușeni pe raionul Anenii Noi, domnul Ion Gnîlenco, care, în loc sã consulte deputatul prin intermediul specialiștilor în problema abordatã, conform articolului 23 din Legea despre statutul deputatului în Parlament, și sã ia mãsuri pentru oprirea încãlcãrilor, conform articolului 24 din lege, dumnealui m-a învinuit în utilizarea faptelor neveridice și în inducerea în eroare a conducerii Cancelariei de Stat. Copia de pe rãspuns se anexeazã.

Atenționez asupra faptului ca domnul Gnîlenco, de mai multe ori, la adresãrile privind încãlcãrile legislației în organele administrației publice locale din raion și la controalele efectuate de el, se conduce nu de legislația Republicii Moldova, dar de interese și apartenența politicã.

Solicít rãspuns de la domnul Bodiú.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.
Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Întrebarea este către Ministerul Educației și către Consiliul municipal Chișinău, precum și către Ministerul de Interne și Procuratura Generală. Întrebarea se referă la problema închiderii prin comasare a Liceului evreiesc „Rambam” din Chișinău, care a fost efectuată, acum o săptămână de zile, printr-o decizie de înșelăciune a Consiliului municipal Chișinău. Cunosc că prin înșelăciune orchestrată de controversatul om de afaceri Ilan Shor, care a motivat necesitatea acestei comasări printr-o inventată adresare a Comunității evreiești.

Cunosc, la fel, că organizațiile evreiești, în primul rând Comunitatea evreiască, nu au solicitat niciodată astfel de comasări.

Luînd în vedere că la mijloc stau acțiuni de înșelăciune, prin care urmează să sufere sute de copii, solicit implicarea, de urgență, și a organelor de drept, Ministerul de Interne, Procuratura Generală.

Solicit de la aceste organe nominalizate informarea, în scris, în termen de 15 zile, despre măsurile efectuate.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Domnul Furdui.

Domnul Simion Furdui:

Eu am o interpelare către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor. Rog să-îmi fie prezentată informația pe o perioadă de trei ani, începînd cu anul 2011, în ceea ce privește cîte licitații au fost petrecute în reparația capitală și reparația curentă a drumurilor din Republica Moldova, cine a participat, la aceste licitații, cine le-a cîștigat și cum își îndeplinesc obligațiunile.

Informația să-îmi fie prezentată în scris, în termenele stabilite de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Înregistrat.

Domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Am întrebări către conducerea Guvernului, autoritatea, de fapt, Biroul Național de Statistică, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și Serviciul de Informații și Securitate și solicit ca răspunsurile la aceste întrebări să fie prezentate la următoarea ședință plenară a Parlamentului.

Cu toții cunoaștem că, cîteva zile în urmă, s-a început recensămîntul populației și, din start, au apărut o serie de probleme care urmează să fie precizate inclusiv în cadrul acestor întrebări.

În special, este vorba de nepregătirea planificată a acestui recensămînt, în mare parte a oamenilor, a cetățenilor Republicii Moldova, nu cunosc procedura efectuării recensămîntului. Sînt foarte multe date cu caracter personal colectate și

solicitate de către persoanele care efectuează recensământul și există foarte mari bănuieli că aceste date cu caracter personal ar putea fi prelucrate contrar legii.

Mai mult decât atât, există elemente deja făcut publice despre încercarea de influențare a culegerii datelor, în special coruperea cetățenilor prin impunerea declarării artificiale a anumitor date, cum este apartenența etnică, lingvistică și de altă natură.

Personal, am sesizat și Procuratura Generală, și Serviciul de Informații și Securitate despre implicarea unor forțe distructive din exterior privind desfășurarea acestui recensământ.

Avem și declarații ale unor oficiali străini, care impun opinia lor cetățenilor Republicii Moldova.

La toate aceste întrebări solicităm răspuns, aici, în plenul Parlamentului, de la autoritățile menționate la început.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Domnul Saharneau.

Domnul Vladimir Saharneau:

Eu, mai degrabă, am o interpelare.

Din 2009 și pînă în prezent, Republica Moldova încearcă, din răspuțeri, să iasă din sistemul statului mafiot, construit de regimul comunist Voronin.

În anii 2001 – 2009, jurnaliștii au scris de nenumărate ori despre ignorarea normelor statului de drept de către Președintele de atunci, care a impus o verticală rigidă a puterii unui regim voluntarist și dictatorial. A încălcat de multe ori principiul constituțional al separației puterilor și, de fapt, a comis abuz de putere, a uzurpat puterea prin ingerință în activitatea puterilor executive și juridice.

În această ordine de idei, solicit Procuraturii Generale să se sesizeze, dacă nu s-a autosesizat, la semnalele transpăruțe săptămîna trecută în presă precum că la Guvern există 5500 de indicații în scris, semnate de Voronin și fiind neconstituționale, precum că la Procuratura Generală sînt 650 de indicații în scris. Nici una dintre ele nu este legală. Cîteva zeci de... și chiar sute sînt și la Consiliul Superior al Magistraturii, care, la fel, total sînt neconstituționale.

În felul acesta, constatăm că, de fapt, Președintele de atunci Voronin nu a fost garantul Constituției, a fost violatorul ei principal.

Și solicităm și Cancelariei de Stat, și instituțiilor nominalizate să facă anchete interne, pentru a scoate în evidență aceste abuzuri declarate în presă.

Mulțumesc. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Întîi de toate, cu titlu de observație.

Domnul care a vorbit adineauri, astăzi este ziua întrebărilor, și nu a interpelărilor. Și vă rog să nu dați curs acestei prostii despre care a vorbit domnul Saharneanu. Da, fostul KGB-ist, „klicica” nu știu cum...

Deci întrebarea mea este către ministrul sănătății și vreau ca să-îmi răspundă la următoarea întrebare: care a fost motivul trimiterii în concediu din cont propriu a medicilor de la Policlinica pe lângă Spitalul Republican, perioada 20 aprilie – 5 mai. Circa 50 de medici au fost trimiși în concediu din cont propriu, ca, ulterior, să le fie spus ca, după întoarcerea din concediul respectiv, să își caute sedii, că precum că această încăpere va fi dată sub așa-numitul parteneriat public privat, unde va fi instalat Centrul de Hemodializă, unicul, de altfel, pe republică, care a fost cîștigat la tender de o rudă foarte apropiată a liderului Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Vă rog să-îmi fie răspuns în scris la aceste întrebări.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Am o întrebare către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

Rog să fie prezentat: care este sinecostul pașapoartelor biometrice, eliberate cetățenilor Republicii Moldova? Cîte pașapoarte biometrice au fost eliberate în ultimii ani? Care sînt încasările Întreprinderii de Stat „Registru” din această afacere și cu ce firme off-shore are relații Întreprinderea de Stat „Registru”?

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Domnul Șova.

Domnul Vasili Șova:

Спасибо.

У меня запрос к Правительству, Премьер-министру.

10 апреля 2014 г. в селе Дороцкое была встреча большой группы представителей Правительства с жителями Дубоссарского района по поводу выработки целого ряда мер по стабилизации ситуации.

Было взято обязательство до 29 апреля выработать эти обязательства и представить ряд законодательных инициатив в Парламент для решения социальных и экономических вопросов в отношении экономических агентов, которые работают в этом регионе.

К настоящему времени не представлено никаких инициатив.

Прошу в ближайшее, следующее заседание Парламента, чтобы Правительство проинформировало о том, какие законодательные

инициативы предполагается внести в Парламент по разрешению данного вопроса.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

În înregistrat.

Stimați colegi,

Acestea au fost întrebările.

Deci acum eu declar ședința închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 10.22.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*